

Külad käima!: Aiamaa külast lk 3

Persoon: Vallavolikogu aseesimees Mait Raig lk 3

Hõbelusikapäev: Uued vallakodanikud pidulikul vastuvõtul lk 4

Anne Kasesalu-Roops Eesti Kooriühingu aastapreemia nominent lk 4

EV100: Minu Eesti 100 aasta pärast lk 4

Külaseltside tegemisi: Meeri Seltsimajas lk 5

Riigikogulane Aivar Kokk nii lõppenud kui alanud aastast lk 5

Tasub teada: Korteriomandi- ja korteriühistuseadusest lk 5

EESTI VABARIIK

2018
EUROOPA
KULTUURIPÄRANDI-
AASTA
#EuropeForCulture

Head 2018. aastat!

Ongi kustunud jõulu- ja aastavahetuse tuledesära ja oleme tagasi töises argipäevas. Siiski on meis teadmine, et midagi suurt on peagi tulemas ja midagi suurt on jäänud möödunud aastasse. Veebruaris on Eesti Vabariigi 100. sünnipäev, mida rõõmu ja uhkusega ootame ning tähistama valmistume. Noorem rahvas ehk ei hooa selle sündmuse olulisust, kuid vanema põlvkonna inimesed mäletavad hästi aega, mil sini-must-valge värvikombinatsioon keelatud oli ja vaid usaldusväärsete kaaslaste ringis oma maast ja rahvast rääkida juleti. Nüüd oleme taas vabad ja eesti rahva keel ja meel peab kestma jääma — hoolimata kõigest, mis on praegugi nii nagu see ei peaks... aga sellest ei tahaks ma siinkohal rääkida. Pidupäev on tulemas ja oleme selleks valmis!

Nõo valla jaoks oli 2017. aasta otsekui uus sünnipäev. Haldusreformi käigus muutus Eestimaa kaart sootuks, kuid Nõo vald jäi sellest orkaanist puutumata. Leidub kindlasti neidki, kes leiavad, et ühinemine suurvallaga oleks meile tulusam olnud. Kuid valdav enamus Nõo valla valimisõiguslikest elanikest andsid siiski hääle Nõo valla iseseisvana jätkamise poolt ja tõestasid sellega oma usku, et võimatu saab muutuda võimalikuks ja erand kinnitab reeglit.

See oli möödunud aasta tähtsündmus ja tõestas, et meil on tugev ühtehoidev kogukond. Täna teid selle eest ja soovin, et me ka edaspidi ühte hoiaksime. Et me hoolime ja märkame, oleme sallivamad ja mõistvad ning oskame tänulikud olla selle eest, mis meil juba olemas on. Naeratame rohkem!

Head Nõo valla inimesed!

Soovin teile vallavolikogu ja vallavalitsuse nimel õnnelikku ja edukat 2018. aastat!

KRISTA
KVARNSTRÖM
vallavolikogu
esimees

Kokkuvõte Nõo valla elanikuks registreerimise kampaaniast ajavahemikul 06.11.2017–27.12.2017

Kampaania eesmärgiks oli registriandmete korrastamine ja uute elanike lisandumine Nõo valda. Üleskutse oli eelkõige neile inimestele, kes elavad Nõo vallas, aga ei olnud end veel elanikuks registreerinud.

Kampaania kestel kanti rahvastikuregistrisse kampaania tingimustele vastavaid isikuid 120, neist vanusegrupiti lisandus 16 last vanuses 0–6 aastat, kaheksa last ja noort vanuses 7–18 aastat, tööealisi (vanuses 19–65 aastat) lisandus 87 ja vanemaid kui 65 aastat üheksa inimest.

Nõo valla elanike arv oli 31.12.2017 seisuga 4274 inimest, (01.01.2017 oli elanikke 4161).

Kõigi isikute vahel, kelle elukoht on seisuga **1. jaanuar 2018** rahvastikuregistri andmete kohaselt Nõo vald, loositakse välja viis (5) kolmesaja (300 €) eurost ühekordset toetust.

Kampaaniat toetasid Nõo vallas tegutsevad ettevõtted: Nõo Liha-tööstus AS, Luke Farmimeierei OÜ, Tartu Maavili OÜ, Peetsman OÜ ja Cautes AS, kes on loosimiseks välja pannud 120 registreerinule oma ettevõtte toodangut.

Loosimise korraldab ja vastutava komisjoni nimetab Nõo Vallavalitsus lähiajal.

Toetused makstakse välja hiljemalt **2018. aasta veebruarikuus**.

NÕO VALLAVALITSUS

Tartumaa Spordiliit tunnustas 2017. aasta parimaid sportlasi

Tartumaa spordiaasta 2017 pidulik lõpetamine ja Kultuurkapitali preemiate jagamine toimus Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses 19. detsembril 2017. Tunnustused parimatele sportlastele andsid üle Tartumaa Spordiliidu juhatuse liikmed Rain Sangernebo ja Lembit Toru, kes on ka Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupi esimees.

Tartumaa Spordiliidu 2017. aasta parimad sportlased

SULGPALL:

KATI-KREET MARRAN — Euroopa juunioride MV 5. koht naispaarismängus, Eesti täiskasvanute MV pronks üksikmängus, Eesti juunioride MV 3x /Nõo Sulgpalliklubi, treener Mart Mäerand/

SULGPALL juunior:

HEILI MERISALU — Eesti U11 noortemeister üksikmängus, Tartu linna ja maakonna meister üksikmängus /Nõo Sulgpalliklubi, treener Mart Mäerand/

TREENER:

MART MÄERAND — sulgpall /Nõo Sulgpalliklubi/

Ühte parimatest treeneritest Mart Mäeranda õnnitleb Rain Sangernebo.
Foto Tartumaa Spordiliidu kodulehelt tartumaasport.ee

Parim noor sulgpallur Heili Merisalu.

Foto Tartumaa Spordiliidu kodulehelt tartumaasport.ee

Eesti juunioride meistrivõistluste kolmekordne võitja Kati-Kreet Marran. Foto Nõo Sulgpalliklubi ajaveebist

vallavolikogus

Detsembrikuus oli Nõo Vallavolikogul kaks istungit.

14. detsembri istungi päevakord:

1. Nõo valla üldplaneeringu ülevaatamine.

Maaspetsialist Piia Raig andis ülevaate Nõo valla üldplaneeringust ja volikogu otsustas jätta kehtima olemasolev üldplaneering ning jätkata selles määratletud arengueesmärkide täitmist. Otsustati esitada Nõo valla üldplaneeringu ülevaatamise otsus koos „Hinnanguga Nõo valla üldplaneeringule“ Tartu maavane-male.

2. Detailplaneeringu algata-mine.

Volikogu otsustas algatada Nõo vallas Nõo alevikus asuva Liivamäe katastriüksuse ja selle lähiala detail-planeeringu koostamise, mille ees-märgiks on jagada katastriüksus ka-heks krundiks ja määrata ehitusõigus elamu ning abihoonete püstitami-seks.

Volikogu otsustas ka kinnitada Nõo alevikus Mäe tn 2 asuva kinnistu ja selle lähiala lähteseisukohad.

3. Nõo valla esindaja esitamine SA Luke Mõis nõukogusse.

Vastavalt tehtud ettepanekule otsustas volikogu esitada vallavalitsusele nimetamiseks Nõo valla esinda-jaks Sihtasutuse Luke Mõis nõukokku volikogu liikme Aigar Breti.

4. Nõo Vallavolikogu esindaja-te esitamine SA Nõo Hooldekodu nõukogusse.

Volikogu otsustas esitada valla-valitsusele nimetamiseks Nõo Valla-volikogu esindajateks SA Nõo Hool-dekodu nõukokku Jaanus Järveoja, Aira Lauli ja Krista Kvarnströmi.

5. Endisele volikogu esimehele Jaanus Järveojale hüvituse maks-mine.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus näeb sotsiaalse garantiina ette hüvituse maksmise volikogu esi-mehele seoses volituste tähtjalise lõppemisega. Kuna Jaanus Järveoja on juhtinud edukalt Nõo Vallavoli-kogu alates 2004. aastast ja igati toe-

tanud Nõo valla arengut, siis otsustas volikogu määrata endisele volikogu esimehele hüvitust.

6. Vallavanemale lisatasu maksmine.

Kuna Nõo vallavanem Rain Sangernebo tegi kõik endast oleneva selleks, et Nõo vald saaks jätkata ise-seisva omavalitsusena, siis otsustas volikogu määrata talle tunnustuseks lisatasu.

7. Nõo Vallavolikogu alatiste komisjonide koosseisude kinnita-mine.

Vastavalt arengukomisjoni, valla-elukomisjoni ja majanduskomisjoni esimeeste ettepanekutele kinnitati alatiste komisjonide koosseisud. Komisjonidesse kuulub lisaks voli-kogu liikmetele ka teisi Nõo valla elanikke.

8. Vallavalitsuse informatsioon ja kohalalgatatud küsimused.

Vallavanem Rain Sangernebo andis ülevaate tulumaksu laekumi-sest, mille poolest olime novembri seisuga vabariigis viie esimese hul-gas. Juttu oli Nõo valla territooriumil olnud tulekahjust, mille käigus huk-kus inimene.

Räägiti järgmise istungi teema-dest, elanikuks registreerimise kam-paaniast ja anti eelinfot Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamisest.

Kohalalgatatud küsimustes rää-giti teede olukorrast, vajadusest raja-da ohutuks liiklemiseks kõnniteid ja paigaldada valgustust.

Nõo vallavolikogu 2017. aasta viimane istung toimus 21. detsembril. Päevakorra tee-mad olid:

1. Nõo valla 2017. aasta lisaeel-arve vastuvõtmine.

Paratamatult toimub valla eel-arves aasta jooksul teatud muuda-tusi, mida eelarve vastuvõtmisel on raske prognoosida. Nii ka möödunud aastal. Finantsjuht Pille Sügis andis ülevaate lisaeelarvest, mis andis või-

maluse lülitada eelarvesse sihtots-tarbeliselt laekunud rahad. Ülelää-kumine põhivara müügist otsustati suunata Tuuleveski elamurajooni vä-lisvalgustusele. Lisaeelarve maht oli 52 483 eurot. Volikogu otsustas lisa-eelarve vastu võtta.

2. Nõo valla 2018. aasta eel-arve esimene lugemine.

Finantsjuht Pille Sügis ja eel-arvekomisjoni esimees Mart Raud-saar tutvustasid vallavalitsuse poolt detsembri alguseks volikogu liikme-tele saadetud Nõo valla 2018. aasta tasakaalus eelarve projekti. Raha pole kunagi nii palju, kui seda võiks olla, ja volikogul tuleb kaalukaid otsuseid teha. Investeermistevõlvust on mahukamad kergliiklustee ehitus, samuti ka Nõo Põhikooli ja Nõo las-teaia renoveerimistööd. Arutati või-malust refinantseerida spordihoone laen. Sellest aastast on riik eraldanud matuseoetuse, on ettepanek jätta alles ka valla poolne toetus. 2018. aastal tõuseb õpetajate töötasu 12% ja tõuseb ka lasteaia õpetajate töötasu. Riik annab lasteaia õpetajate palga-tõusuks sel aastal raha, kuid tingimu-sel, et lasteaia õpetaja palk oleks 85% kooliõpetaja palgast. Vallavalitsus on teinud ettepaneku, et ka muusika-kooli õpetajate töötasu tõuseks 10%.. Kavas on maksta ranisatoetust.

Arutati eelarvega seonduvaid küsimusi ja eelarvekomisjoni esimees palus volikogu liikmetel teha oma-poolseid ettepanekuid eelarve suht-es hiljemalt 5. jaanuariks. See jätab eelarvekomisjonile aega ettepane-kud läbi vaadata ja neid arutada. Samuti kutsus eelarvekomisjoni esi-mees Mart Raudsaar üles kõiki vo-likogu liikmeid osalema järgmisel eelarvekomisjonikoosolekul9.jaanua-ril. Sellega eelarve esimene lugemine lõppes.

3. Volikogu esimehele, aseesi-mehele, liikmetele ja komisjoni liikmetele tasu maksmine.

Ettekande tegi eelarvekomisjoni esimees Mart Raudsaar. Võeti vastu otsus määratavate tasude kohta.

4. Vallavanemale töötasu mää-ramine.

Vastavalt eelarvekomisjoni esi-mehe Mart Raudsaare ettepanekule võeti vastu otsus vallavanemale tasu määramise kohta.

5. Vallavanemale hüvituste ja

toetuse maksmise kord.

Vallasekretär Aira Laul selgitas volikogule 2013. aastal volikogus vastu võetud otsust vallavanemale töötasu määramise ning hüvituste ja toetuste maksmise korra kohta.

6. Nõo Vallavolikogu 16.06. 2011 otsuse nr 88 kehtetuks tun-nistamine.

Vallasekretär Aira Laul selgitas vajadust tunnistada kehtetuks 2011. aastal volikogus vastuvõetud otsus vallale kuuluva korteri võõrandami-se kohta Meeri külas, kuna üüri-nik loobus ostust ja ei kasuta seda kor-terit enam. Volikogu võttis vastu otsuse varasema otsuse 16. juunist 2011. aastal kehtetuks tunnistamise kohta.

7. Vallavalitsuse informatsioon ja kohalalgatatud küsimused.

Vallavanem Rain Sangernebo rääkis, kuidas on edenenud elanikuks matuseoetuse, on ettepanek jätta alles ka valla poolne toetus. 2018. aastal tõuseb õpetajate töötasu 12% ja tõuseb ka lasteaia õpetajate töötasu. Riik annab lasteaia õpetajate palga-tõusuks sel aastal raha, kuid tingimu-sel, et lasteaia õpetaja palk oleks 85% kooliõpetaja palgast. Vallavalitsus on teinud ettepaneku, et ka muusika-kooli õpetajate töötasu tõuseks 10%.. Kavas on maksta ranisatoetust.

Arutati eelarvega seonduvaid küsimusi ja eelarvekomisjoni esimees palus volikogu liikmetel teha oma-poolseid ettepanekuid eelarve suht-es hiljemalt 5. jaanuariks. See jätab eelarvekomisjonile aega ettepane-kud läbi vaadata ja neid arutada. Samuti kutsus eelarvekomisjoni esi-mees Mart Raudsaar üles kõiki vo-likogu liikmeid osalema järgmisel eelarvekomisjonikoosolekul9.jaanua-ril. Sellega eelarve esimene lugemine lõppes.

Arutati eelarvega seonduvaid küsimusi ja eelarvekomisjoni esimees palus volikogu liikmetel teha oma-poolseid ettepanekuid eelarve suht-es hiljemalt 5. jaanuariks. See jätab eelarvekomisjonile aega ettepane-kud läbi vaadata ja neid arutada. Samuti kutsus eelarvekomisjoni esi-mees Mart Raudsaar üles kõiki vo-likogu liikmeid osalema järgmisel eelarvekomisjonikoosolekul9.jaanua-ril. Sellega eelarve esimene lugemine lõppes.

Kohalalgatatud küsimusena tegi vallaelukomisjoni esimees Jaanus Järveoja ettepaneku korraldada 28. detsembril ühine koosolek vallaelu-, arengu- ja majanduskomisjoni liik-metega. Koosolek viidi läbi Nõo põhi-kooli ruumides.

Sellega oli 2017. aasta volikogu viimane istung lõppenud ja volikogu liikmed suundusid edasi juba tavaks kujunenud volikogu, vallavalitsuse ja allasutuste juhtide aastalõpu koos-viibimisele Ilbu jahi- ja puhkemajja.

Järgmine volikogu istung toi-mub 18. jaanuaril.

KRISTA

KVARNSTRÖM

vallavolikogu esimees

ja sihtotstarbed (Ojaotsa ~4,3 ha ja Mõtsa ~1,9 ha, mõlemad maatulundusmaad).

Keskkonnaalastes

küsimustes otsustati

— lugeda korraldatud jäätme-voega mitteliitunuks olmejäätmete valdajad aadressidelt
* Illi küla, Allika vkt 6,
* Tõravere alevik, Tõravere vkt 6,
* Meeri küla, Tabuli vkt 6,
* Illi küla, Allika vkt 5;
— kinnitada ühe Hajaasutuse programmi esitatud projekti aruanne koos lisadega.

Finantsküsimustes

otsustati

— eraldada Nõo valla 2017. aastal eelarve reservfondist toetust vaba aja veetmise võimaluste parandamiseks, vallavalitsuse hallatavatele asutustele nende majanduskulude suurenemise katteks, vallavalitsuse osakondade juhatajate põhjendatud tootluste alusel kapitali- või majanduskulude katteks, EELK Nõo kogudusele raamatu „Martin Lipp „Minu elumälestused“ II osa“ väljaandmise kulude katteks, külakeskuste tegevuse toetuseks.

Teha mudatused 2017. aasta alaeelarvetesiseselt, vähendades ja suurendades kulusid tegelikele kulu-tustele vastavalt.

Üldküsimustes otsustati

— eraldada toetust kokku ühek-sale isikule ja organisatsioonile väga heade sportlike saavutuste eest 2017. aastal.

Sotsiaalküsimustes

otsustati

— maksta vajaduspõhist pere-toetust üheksale perele, tasuta ühe puudega lapse logopeedilise teenuse eest, suunata kaks isikut üldhool-dusteenusele, maksta täiendavaid sotsiaaltoetusi, maksta toimetule-kutoetust kolme isiku põhjendatud tootluse alusel ja määrata ühele isi-kule hooldaja.

Lisaks eeltoodule tegeldi erine-vate valla igapäevaelu küsimustega.

AIRA LAUL

vallasekretär

vallavalitsuses

Vallavalitsuse tegevusest detsembrikuul

Vallavalitsuse istungid toimusid detsembrikuus tavapärase regulaarsu-sega, et anda välja korraldusi vallavalitsuse pädevuses olevates küsimustes ja korraldada vallaelu küsimusi. Istungite protokollid ja avalikustamisele kuu-luvad korraldused on avatavad Nõo valla veebilehel aadressiga www.nvv.ee.

Ehitusküsimustes otsustati

— anda ehitusluba ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniehitise (Liiva tn 28 a) rajamiseks Nõo alevikus asuvalle Liiva tänavale;

— anda kasutusload:

* Kolga külas asuval Metsa ka-tastriüksusel laiendatud elamule ka-sutamiseks üksikelamuna,

* Nõo alevikus Pärna tn 1 asuvalle kinnistule püstitatud üksikelamule kasutamiseks üksikelamuna,

* Etsaste külas asuvalle Metsaku-ki katastriüksusele rajatud puhastile kasutamiseks reoveepuhastina;

— anda projekteerimistingimu-sed:

* ühisveevärgi- ja kanalisatioo-nirajatise projekteerimiseks Vissi kü-

las asuvalle Vissi reoveekogumisalale,
* Nõo alevikus Kuuse tn 3 asuval kinnistul paikneva ehitise laiendamise ja üksikelamuku ümberehitamise projekteerimiseks,

* siderajatiste (EST-SIDE-12 II etapi sideühenduste lõik 1 ja lõik 2) projekteerimiseks Illi külla ja Tamsa külla.

Maaküsimustes otsustati

— määrata:

* Etsaste külas asuva Zingo ka-tastriüksuse jagamise käigus tekki-vate katastriüksuste nimed ja sihtots-tarbed (Zingo ~27,76 ha ja 3,73 ha, mõlemad maatulundusmaad),
* Nõo vallas Luke külas asuva Ojaotsa katastriüksuse jagamise käi-gus tekkivate katastriüksuste nimed

JÄÄTMEJAAM

Turu tn 49, Tartu

Avatud E–R 10–18 ja L–P 10–16

Tartu linnas Turu tn 49 asuvas jäätmejaamas võetakse **Nõo valla elanikelt tasuta vastu ohtlike jäätmeid** (akud, patareid, värvi- ja ravimijäätmed, päevavalguslambid jms), **suurjäätmeid, elektroonikajäätmeid** (külmikud, telerid jms), **vanametalli, vanapaberit, plasti, pakendijäätmeid, töötlemata puitu.**

Tasu eest võetakse elanikelt vastu biolagunevaid aiapäät-meid (0,6 €/t), ehitusjäätmeid ja klaasi (48 €/t), bioloogiliselt mittelagunevaid aia- ja haljastusjäätmeid (48 €/t), tekstiili (0,18 €/t) ning eterniiti (120 €/t).

Täiendav info jäätmejaama telefonil 742 1398 või 524 1544.

Konkurss

Aasta Tegija / Aasta Tegu

Nõo Vallavalitsus kuulutab välja konkursi Aasta Tegija / Aasta Tegu aunimetuse kandidaatide leidmiseks.

Ettepanekuid Aasta Tegija või Aasta Tegu aunimetuse kandidaatide osas võib teha iga vallas elav isik, vallas tegutsev asutus, ettevõtte või organisatsioon.

Ettepanekuid saab teha 12. veebruarini. Selleks:

— saata ettepanek koos põhjendusega Nõo Vallavalitsuse e-posti aadressil vald@nvv.ee;

— tuua või saata kirjalikult vormistatud ettepanek Nõo valla kantseleisse, aadressil Voika tn 23, Nõo (vallamaja II korrus).

Ettepanekule lisada märgusõna „Aunimetus Aasta Tegija“ või „Aunimetus Aasta Tegu“.

pane tähele!

Meeldetuletus lemmikloomapidajatele:

Mitte midagi uut koerte ja kasside pidamisel Nõo vallas.

Möödunud aastal andsid tööd mitmed juhtumid, mis olid seotud lemmikloomade (eeskätt koerte) mittenõuetekohase pidamisega. Oli juhtumeid, kus omanikupoolse puuduva järelevalve tõttu olid loomad omapäi liikuma saanud ja korraldanud rüüsteretki naabrite kruntidele ning ahistanud avalikel teedel liikunud inimesi.

Lisaks sellele pöördus aasta lõpul vallavalitsuse poole murelik kortermajas elav vallaelanik, kes andis teada, et tema kassi lemmikloomana pidav naaber on lasknud oma lemmikloomade käitumise kontrolli alt välja, mille tulemusena on kass tunginud võõrasse korterisse ja reostanud ühiskasutatava koridori. Ta ei soovinud kassiomani-ku karistamist, kuid arvas, et need probleemid võivad esineda ka teistes kortermajades, ja kirjutades sellest vallahehes, aitab see meelde tuletada kõikidele loomapidajatele nende kohustusi ja vastutust. Idee tundus mõistlik ja sellest ajendatuna on kohane koerte ja kasside pidajatele meelde tuletada mõningaid omanikupoolseid kohustusi ja omaniku vastutust lemmikloomade pidamisel.

Järgnevalt toome meeldetuletuseks ära mõned olulised punktid, mis on kirja pandud Nõo valla koerte ja kasside pidamise eeskirjas.

- Eeskiri on kohustuslikuks täitmiseks kõigile Nõo valla territooriumil elavatele isikutele ja tegutsevatele juriidilistele isikutele, kes omavad koeri ja kasse.
- Koer peab olema registreeritud Nõo vallavalitsuses 10 päeva jooksul pärast 4-kuuseks saamist või 10 päeva pärast omandamist. Kasse registreeritakse omaniku soovil.
- Koera või kassi pidamine korterelamus ei tohi häirida teiste elanike rahu.
- Omanik peab tagama järelevalve koera või kassi üle.
- Omanik peab tagama koera või kassi reostuse koristamise.

Omaniku järelevalve alt väljunud ja omapäi liikuma läinud looma loetakse hulkuvaks ja vallavalitsusel on kohustus korraldada nende püüdmine ja varjupaika toimetamine. Varjupaigas hoitakse loomi kuni 3 päeva. Koera või kassi püüdmisele ja hoidmisele tehtud kulutused tuleb tasuda omanikul.

Kui looma omanik eelpoolloetletud nõudeid järgib, on loom vastutustundlikult ja teisi inimesi austavalt peetud ja tema üle on hea meel nii omanikul endal kui naabritel.

JAAN POOM

korrakaitse-
ametnik

Detailplaneeringu algatamine

Nõo Vallavolikogu on 14. detsembri 2017 otsusega nr 17 algatanud Nõo vallas Nõo alevikus asuva Liivamäe katastriüksuse ja selle lähiala detailplaneeringu koostamise ning kinnitanud detailplaneeringu lähteseisukohad.

Planeeritava ala pindala on *ca* 0,63 ha ja see hõlmab Liivamäe katastriüksust (kinnistu registriosa nr 7720850, katastritunnus 52801:001:0553, sihtotstarve 100% maatulundusmaa) ja avalikult kasutatavaid Liiva tänava lõike.

Detailplaneeringu eesmärgiks on jagada katastriüksus kaheks krundiks ja määrata ehitusõigus elamu ning abihoonete püstitamiseks. Detailplaneering on kooskõlas Nõo valla üldplaneeringuga.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine ei ole vajalik. Detailplaneeringu algatamisel ei ole uuringute vajadus ette näha. Nõo vallas Nõo alevikus asuva Liivamäe katastriüksuse ja selle lähiala detailplaneeringu algatamise otsusega on võimalik tutvuda tööpäevadel Nõo Vallavalitsuses (Voika tn 23, Nõo alevik), Nõo Vallavalitsuse dokumendiregistris ja Nõo valla kodulehel.

Nõo Vallavalitsuse telefonid ja vastuvõtuajad

Kantselei	513 9123	Maaosakonna juhataja	745 5504
Kantselei, vallavanem	745 5108	Maaosakond	745 5434
Vallasekretär	745 5303	Keskkonnanosakond	745 5332
Elanikeregister	745 5335	Finantsjuht	745 5002
Sotsiaalosakonna juhataja	745 5475	Raamatupidamine	
Sotsiaallosakond	745 5004		745 5360, 745 5003

Vastuvõtuajad: T kl 9–12 ja 13–16; R kl 9–12

Vallavolikogu esimehe vastuvõtuaeg teisipäeval kl 15.15–16.00 vallamajas.

külad käima!

Aiamaa küla aktivistid kohtumisel vallamajas. Vasakult: Jaan Kuht, Sirje Kirts, Külli Tartes, Mati Otsing, Eleri Visnapuu, Ülle Otsing.
Foto: MILVI PENSA

Teede olukord on Aiamaa külas põhimureks

2. detsembril oli Nõo Päevakeskuses ödus jõulumeeleoluline kokkusaamine Aiamaa küla elanikele. Kohale tulid aktiivsemad Pärdi, Karujärve, Aava, Tooma, Matsjaago ja Kirts talust. Maiustati piparkookidega, räägiti ühistest ettevõtmistest ja kuulati Nõo Koduloomuuseumi juhataja Kai Toome ettekannet küla ajaloost.

Hiljuti oli Aiamaa küla aktivistidel järjekordne asjalik jutuaamine vallamajas. Vallalehega kohtusid Matsjaago, Pärdi ja Kirts talude esindajad. Kahest talust olid ka kirjalikud ettepanekud saadetud.

Mainigem meeldetuletuseks, et viimatistel valimistel oli kõikide valimisliitude ja erakondade programmides üleskutse külade aktiveerimisele ja külade heaolu ja -tingimuste tõstmise. „Külad käima!“ — on selle liikumise loosungi esitanud valimisliit „Vali Nõo!“.

Kohtumise sissejuhatuses meenutas Eleri Visnapuu Aiamaa küla aktiivsuse tippaega 2011. aasta suvel, kui nende organiseerimisel toimusid järjekordsed külamängud. Tookord oli väljas üle 40 inimese, ühistevõrgusega olid haaratud paljud pered, ühisvastutus ja tegemisrõõm oli üleüldine. 2011. aasta sügisel käidi oma rahvaga organiseeritult veel Otepää seikluspargis ja sealt saadi toredaid emotsioone.

Tänaasel päeval peab tunnistama, et pered soovivad olla pigem omaette ja ühisüritustele enam rahvast niivõrd välja ei saa. Igaühel omad tegemised. „Kui meil oleks oma kooskäimise koht, maja või klubi,“ mõtisklesid seekord kokkutulnud. „Saaksime kas koos kokata, meisterdada, külalisi kutsuda jms.“

Agad oldi ka nüüd kahevahel — kas rahval ikka on koostegemise soovi. Majapidamised on Aiamaa külas üpriski hajusalt ja üksteisest ollakse kaugel.

Pered on küll omaette, aga mured on sealkandis ühised ja sarnased. Põhimureks on teede olukord.

„Meie juurde keeldus juba Ragn-Selli autojuht sõitmast. Meile saadeti teade, et me viiksime oma prügikonteineri suure tee äärde, kuna meie tee muutub vihmadega porimülgaks ja autod jäävad kinni,“ kurtis Kirts talu peremees Jaan Kuht.

Kui selle juhtumi puhul on tegemist väiksema teelõiguga ja taluteega, siis valuprobleemiks on külateed laiemalt.

„Teed on väga kitsaks tehtud, mõlemal pool laiutavad kraavid, kui lume puhul sahk lume kraavipervele lükkab, siis mahuvad kaks suurt autot hädavaevu mööda või on oht, et üks nendest vajubki kraavi. Kogu aeg hoia sõites hinge kinni, et kas nüüd mõni auto tuleb vastu või...“ kirjutab murelikult Elisa Padar.

Aiamaa-Unipiha teelõik ca 4,5 kilomeetrit on äärmiselt trepiline ja ka greiderdamise järel on see peatselt samasugune. Ka tolmavad kõik teed kuivade ilmadega nii, et teeäärsed majapidamised on kui üle valgendatud. Ja vihmaste ilmadega muutuvad need jälle porimülgasteks ning kiirabi ja päästeteenistuse väljasõidubrigaadid on tõstnud juba protesti, et nad ei pääse majapidamistele ligi.

„Oleksime tänulikud, kui tee saaks kasvõi n-ö vaesemehe asfaldi (*teepurustussõilmed* — MP) alla. Veelgi parem, kui päris asfaldi alla!“ soovivad elanikud. „Pidevad hoolduskulud ja aeg-ajalt uue kruusa vedamine läheb lõpuks kallimaks, selle asemel võiks üks kord ja korralikult teha,“ teeb ettepaneku oma kirjas ka Angela Peeb.

„See on meie igapäevaelu, seista silmitsi teelõudega, mis meie toimetamisi pidevalt halvavad,“ täiendab Kirts talu perenaine Sirje.

„Kui me räägime noorte perede soovist tulla maale elama, siis oleks vähe lootust, et nad Aiamaale sooviksid asuda, seda just teelõude tõttu.“

Külarahvas on võtnud tõsiselt nõu oma hää maksma panna.

„Valimistele me tulime aktiivselt välja, soovisime iseseisvust. Nüüd ootame, et ka vallas hakatakse meie muredele tähelepanu pöörama.“

Oleme jonnakad, kavatseme nii kaua ametnike uksi kulutada, et meie palveid kuulda võetaks ja asjad liikuma hakkaksid,“ on Aiamaa küla aktivistide ühine positsioon.

Probleemide edasises arutamises tõusis päevakorda bussiootepaviljonide paigaldamine, seda kindlasti tuulepealsetesse peatustesse, näiteks Valgeristi peatusse. Surnuaia juurde paigaldatavate paviljonide püstitamine seisab hetkel erinevate ametkondade vaheliste kooskõlastusvaidluste tõttu.

Murekohana toodi välja ka veevarustusolukorrad erinevates majapidamistes, kus oodatakse vallapoolset abi.

Veel on Aiamaa rahvas hädas loodusreostajatega, keda ei suudeta tuvastada ja kes toimetavad nahaalselt võõrastel maal, jättes metsa alla erinevat prügi.

Aiamaa küla on oma ajaloolt olnud üks aktiivsemaid ja jõukamaid külasid. Tema praegused asukad on ennast häälestanud samuti elujõulisele ja edasipürgivale elamisviisile.

„Me loodame, et meid saab veelgi rohkem (*st peresid, kes ühise asja eest välja astuvad* — MP). Siis võetakse meid kuulda!“ avaldab lootust Kirts talu peremees Jaan.

Eleri Visnapuu ühise Aiamaa-grupi administraatorina Facebookis räägib tulevikuplaneidest luua Aiamaa külaselts koos külavanemaga — see annab suuremad võimalused ka ametlikult vajalike ametnike või instantside poole pöörduda.

Aiamaa rahva entusiasmist saame kindlasti edaspidigi kuulda, sest ühiselt otsustati, et kogunetakse jätkuvalt oma edasisi plaane seadma.

„Kui me ise ei tee ega püüa, ei saagi midagi. Keegi teine küll meie eest tegema ei tule!“ on Aiamaa küla tänased tegijad üksteisele tugikäe ulatanud.

MILVI PENSA

MAIT RAIG: uhke tunne on olla nõokas

Täna ses persooniloos saame lähemalt tuttavaks praeguse vallavolikogu aseesimehe Mait Raigiga (52), kes on oma töö- ja elukogemustega valmis panustama meie kogukonna arengusse ja kes on veendunud, et positiivsete mõtete jõud aitab elus rohkem edasi liikuda.

Unistused peavadki suured olema

„Oma hariduse olen omandanud Nõo keskkoolis 0.–11. klassini ja Eesti Põllumajandusülikooli majandusteaduskonnas ökonoomika ja juhtimise erialal. Lisaks omandatud laiapõhjalistele teadmistele majanduse alal leidsin ma ülikoolist endale ka abikaasa kursuseõde Piia näl ehk oleme koos olnud juba peaaegu 30 aastat.“

Kui mina olen temperamentne, siis Piia on just see tasakaalustav jõud, mis mind mõjusalt raamidesse paneb, kui ma n-ö sisemiselt keema lähen. Mind ärritavad eelkõige demagoogia, silmakirjalikkus ja valetamine.

Oma suhteliselt pika tööstaaži juures pole mul töökohti väga palju olnud. Olen asutanud ühe turismifirma ja ühe kinnisvarafirma ning neid juhtinud. Enne Tartu Linnavalitsuse tööle asumist 2001. aastal olin peaaegu viis aastat Nõos abivallavanem. Olime siis noored, julged ja hakkamist täis meeskond. Unistasime toona suurelt — rajada paisjärv, Nõo aleviku ringristmik, spordihooned jne. Tegime paljusid asju esimestena maakonnas — üldplaneering, arengukava jne. Nüüdseks on need asjad tehtud. Seega — unistada tulebki suuremalt, kui hetke reaalsed võimalused lubavad, ja siis liikuda sammhaaval nende unistuste täitmise poole. Tuleb seada eesmärk, peab olema suur pilt ja visioon. 2001. aastal abivallavanema kohalt lahkudes taastusid minu volitused Nõo vallavolikogu liikmena ning olin seal tegev 2002. aasta kohalike omavalitsuste valimisteni.

Kui ma Tartusse tööle läksin, ütlesin, et ka Toots läks Venemaale kogemusi omandama ja küll minagi ükskord tagasi tulen. Ühest küljest võib ju praegust volikogutööd osalemist vaadata ka tagasitulemisena, kus ma saan nüüd oma Tartu kogemusi jagada.

Tartu Linnavalitsuses töötan linnavarade osakonna juhataja asetäitjana. Meie osakonna ülesandeks on kogu linnale kuuluva kinnisvara korrashoiu korraldamine, alates projekteerimisest, ehitamisest, hooldusest ja haldusest ning kasutamise korraldamisest kuni lammutamiseni. Mastaabid on küll võrreldes Nõoga kordades suuremad, nt ainult meie osakonna eelarve on juba peaaegu viis korda suurem kui Nõo vallal, aga sisu poolest on probleemid samad.“

Maidu veendumus — kes teeb, see jõuab

„Olen tuletanud enda jaoks prioriteedid, mis on tihedalt omavahel põimunud.“

Pere — see ei vaja selgitusi. Pere on ja jääb alati number üheks.

Nõo Vallavolikogu aseesimees Mait Raig

Töö — sellega teenime me perele toidu lauale, riided selga jne.

Sõbrad — tõelisi sõpru minu eas enam juurde ei teki, seega sõpru tuleb hoida ja nendega suhelda. Nii nagu lilli peab kastma, sest muidu need närtsivad ära.

Hobid — need on meelepärased tegevused, mida inimene saab ise valida ja mis pakuvad talle rahuldust.

Ühiskondlik tegevus — tegevused, läbi mille sa saad panustada ühiskonna arengusse, aidata abivajajaid jne.

Viimasel ajal on tekkinud ühiskondlikke tegevusi üsna palju: Tartu Eluasemefondi nõukogu liige, Lodjakoja nõukogu liige, Eesti kinnisvara korrashoiu liidu juhataja liige, Eesti Standardikeskuse TK36 liige, kinnisvara korrashoiuga seotud loengud ja kutsetööde hindamine, TTÜ kinnisvara korrashoiu eriala lõputööde retsenseerimine, SmartEnCity ja SocialGreen projektis osalemine, Nõo volikogu liige ja aseesimees. Et ööpäevas on 24 tundi, siis paratamatult tuleb paljusid ülesandeid täita perele, tööle, hobidele, unele jne mõeldud ajast. Vahel tunnen, et olen endale vist liiga palju ühiskondlikke ülesandeid võtnud ja läbi selle kannatavad minu teised vajadused. Aga samas — mida rohkem teed, seda rohkem ka jõuad.

Oma tugevusteks pean head ideede genereerimise ja läbirääkimiste oskust ning põhjalikkust. Suureks eeskujuks on mulle minu kadunud isa, kes midagi tehes alati ütles: „Mitte keegi ei küsi hiljem, kui kaua seda tehti, vaid KES tegi!“

Nii nagu kõigil, nii on ka minul omad nõrgad küljed. Rohkem peaksin oskama El öelda. Vahel olen iseigi liiga põhjalik või liiga nõudlik nii enda kui ka teiste suhtes. Eelmisel kevadel otsustasin kodumurust või lilli juurida ja enne ei jätnud järele, kui millalgi avastasin, et ma ei suuda enam maast püsti tõusta... ehk siis rohkem peaksin õppima puhkama, seda ka laiemas mõttes.“

Üsk loodusväesse ja peresse

„Ennast laadimas käin ma looduses. Kui üldjuhul ei meeldi mulle olla ükski, siis metsa lähen ma küll suurima heameelega ükski. Metsas tunnen ma

ennast nagu kala vees ja võin tundi-de viisi seal ükski ringi uidata. Eks see tule lapsepõlvest, kui suviti vanaema juures sai kõik ümbruskonna metsad läbi käidud, sinna onne ehitatud ning marju ja seeni korjatud. Suvel on mul kogu aeg ämber, nuga, kummikud ja putukatõrje autos ehk metsamarjad ja seened meie pere sügavkülma ja purki korjan põhiliselt mina. Mulle meeldib ka kalal käia ja eelkõige talvel. Kalapüüdmist võrdlen ma puhkusereisiga, kus sa ei mõtle tõesti ühegi töö- ega ollemure peale. Ka kalal käin ma heameelega ükski, aga talvel olenevalt ilmastikuoludest püüan ma mõne seltskonnaga ühineda ja seda eelkõige turvalisuse pärast.“

Kuna olen kuuma- ja päikeselembeline ning minu jaoks on õige suvitemperatuur soovitatavalt +30°C lähedal, siis olen võimalusel käinud ka korra aastas mõnel soojal maal endasse päikeseenergiat ammutamas. Kui muidu olen ma üsna kärsitu iseloomuga, siis soojadel randadel võin ma küll vabalt mitu päeva lihtsalt nn naiste kombel päikese käes lesida.

Olen uhke oma kahe tütre, Merilini (27) ja Hannaliisa (23) üle. Kuna nad mõlemad on sündinud 13. aprillil, siis seda jäärapäisust on nende juures üsna tihti tunda ning nende kasvatamisel tuli väga palju diplomaatiat kasutada. Tagantjärele tarkusena olin ehk nii enda kui ka nende suhtes vahel võib-olla liiga nõudlik, aga kas selle või lihtsalt nende sihkindluse ja põhjalikkuse tulemusena on nendest kasvanud väga tublid inimesed. Näiteks lõppenud aastal (2017) valiti Merilin Tartu aasta parimaks õpetajaks (Poku lasteaia õpetaja) ja Hannaliisa Makeupexpressi Tartu salongi parimaks töötajaks. Ka eelnevatel aastatel on mõlemad oma töö- ja õppeasutustes erinevaid tunnustusi pälvinud. Seega isa süda on rahul.“

Maidu abikaasa Piia töötab Nõo Vallavalitsuses maaosakonna peaspetsialistina, kelle põhiülesanneteks on valla arengu- ja detailplaneeringutega seonduv.

„Kuigi ma ise olen 16 aastat Tartu linnavalitsuses töötanud, ei tähenda see, et ma oleksin Nõo asjadest kaugel. Tänu abikaasale olen Nõos toimuvaga hästi kursis.“

Maidu kodu asub Nõo alevikus. „Oma maja juures ja aias võin ma toimetada hommikust õhtuni,“ leiab mees siingi meelistegevusi enda laadimiseks.

Positiivne mõtlemine annab paremaid tulemusi

„Olen Nõos elanud alates neljandast eluaastast, siin koolis käinud ja pean uhkusega ennast nõokaks ning tunnen siiralt muret oma kodukoha käekäigu pärast. See oli ka üks põhjus, miks nõustusin kandideerima Nõo valla volikokku. Kui me tahame uhkusega elada, et me oleme nõokad, siis peame mõtlema, mis on need asjad, mis teevad Nõo vallast NÕO. Nõo vald asub geograafiliselt väga heas kohas: maakonnakeskuse Tartu lähedal, valda läbivad raudtee ja suur maantee. Need on asjad, mis annavad meile võimaluse saada ihaldatud elu- ja ettevõtluskohaks. Nüüd on vaja ainult ideid, kuidas seda kõike ära kasutada. Ma ei tea Tartumaal parimat kohta elamiseks, kui selleks on Nõo vald, seda neile, kes ei taha linna elada. Nõos saab hea haridus, on lasteaia, sportimis- ja vabaaja veetmise võimalused, huviharidus, hea transpordihendus jne. Individuaal-elamuid on küll ehitatud, aga kas ei peaks me motiveerima ka arendajaid uusi korrusmaju Nõokku ehitama, sest ega ainult elanike kampaaniaga varsti rohkem märkimisväärselt inimesi valda juurde ei saa. Sama on ettevõtluse soodustamisega — et meil oleks veel rohkem selliseid ettevõtteid nagu AS Nõo Lihatoöstus, Kindel Käsi OÜ, Wako Värkstuba, Soone Farm OÜ, Cautes AS, Farmimeierei OÜ, Juurviljaait OÜ jne. Ettevõtjad loovad meile töökohti ja samas tõstavad ka Nõo valla tuntust. Ka pean oluliseks ettevõtjate ümarlaudade läbiviimist, et vald saaks teada ettevõtjate probleemidest jne.“

Mulle valmistab muret Nõo korrusmajade üsna vilets olukord. Tahaksin korteriühistute esimeestega koos maha istuda ja arutada, mis on vähese renoveerimise põhjuseks ja kuidas nii vald kui ka mina oma kogemustega saaksime neid aidata. Heaks näiteks on Tartu linna ja Tartu korteriühistute liidu vaheline koostöö, mida mina kureerin.

Aastate jooksul on minu tugevateks külgedeks kujunenud elamumajandus ja kõik kinnisvaraga seonduv. Sellele toetudes saavad need teemad volikogus minu tähelepanu kõige rohkem. Aga see ei tähenda, et ma pööraksin vähem tähelepanu hariduse, spordi, kultuuri, teedega jne seotud teemadele. Ja tagasi tulles suurelt unistamise juurde — püüame koos vaadata kaugemale kui paar lähemat aastat ja tulemused võivad meid endidki üllatada. Seega — tööpõld on lai ja mida pühendumalt ja üksmeelsemalt volikogu meeskond töötab, seda rohkem me jõuame ka ära teha. Ainult üheskoos mõeldes, kuidas ja mida paremaks muuta, mitte kirudes, kuidas üks või teine asi halb on, saame me elu paremaks muuta.“

MILVI PENSA

Nõo Päevakeskuses jõulukuus

Nagu headel lastel ikka, käis meilgi päevakeskuses külas Jõuluvana. Seekord oli taat eriti nõudlik ja ilma salmi lugemata ei saanud keegi kingitust kätte. Ja ühele meie seast viibutati koguni vitsakimp. Ka vallavanem käis meid jõulupeol tervitamas.

Nagu see tavaks on saanud, siis pimedal ajal on rohkem aega teatri-, kontserdi- ja veekeskusekülastuste jaoks ja käisime meigi Võru Kubija SPA-s veemõnused nautimas ning Vanemuises balletti vaatamas.

Kohapeal kuulasime reisimuleid kaugetses paikadest ja eks see äratas nii mõnelgi huvi hakata jälle reisiplane seadma. Parim viis selleks oleks muidugi liituda meie reisiseltskonnaga juba aprillikuus

ja minna üheskoos avastama Hollandit ja Taanimaad. Nüüdseks on jäänud küll vaid paar vaba kohta — kes on karme, see veel jõuab! ☺

Vaatasime üheskoos ka pilte oktoobrikuisest Venemaa-reisist, mis meid Petserisse, Pihkvasse ja Puškini radadele viis. Kui tavaliselt Mihhailovskos oktoobrikuise koolivaheaja paiku on puud kuld-kollases leherüüs, siis meie sumpasime läbi lumise metsa Puškini maja poole. Omamoodi elamus see oli ja lumekuues puud tekitasid hetkeks juba oktoobrikuus jõulutunde. Pildid vaadatud, kuuldasime huviga luulepõimikut, mille Vaike Lillepalu meie jaoks kokku oli pannud, ja mõtisklesime Puškini elust ja tegevusest ning sellest, kui palju ta oma lühikeseks jäänud

Jõuluajal käis Nõo Päevakeskuse rahvast tervitamas ka vallavanem Rain Sangernebo. Foto: KRISTA KVARNSTRÖM

elu jooksul ära teha jõudis. On õige see tõdemus, et „kes teeb palju, see jõuab palju“.

Korraldasime päevakeskuses taas ühislaulmise ja Volli Valkenklau eestvedamisel meenutasime vanu häid melodiasid.

Peagi on tulemas sõbrapäev ja eriti tähtsa sündmusena on varsti

käte jõudmas Eesti Vabariigi 100. sünnipäev. Tähistagem seda rõõmsal meelel ja hoidkem endiselt ühte!

KRISTA KVARNSTRÖM
Nõo Päevakeskuse juhataja

hõbelusikapäev

11. detsembril käisid valla kõige pisemad kodanikud Nõo kultuurimajas pidulikul vastuvõtul. Vallavanem Rain Sangernebo kinkis kõigile kutsututele hõbelusika ja Luke raamatukogu juhataja Margit Paap andis üle beebiraamatu "Pisike puu".

2017. aasta lusikapeole oli kutsutud 37 poissi-tüdrukut.

TÜDRUKUD: Johanna Aleksandra Meos — 19.11.2016, Julia Mesik — 23.01.2017, Ita Savimägi — 16.01.2017, Maia Savimägi — 16.01.2017, Evelyn Diac — 02.02.2017, Lisandra Kuusk — 06.03.2017, Saskia Türk — 10.03.2017, Mia Bulak — 14.03.2017, Lisell Kangur — 04.04.2017, Keidy Hanko — 07.04.2017, Eleanor Leetna — 14.05.2017, Elsa-Lora Vester — 4.06.2017, Sirel Mäe — 25.06.2017, Heidy Potagin — 06.07.2017, Arnika Varep — 28.07.2017, Saskia Tärn — 13.09.2017, Laura Lisette Lood — 19.09.2017, Kaisa Vakk — 27.09.2017, Lisette Roosipuu — 30.09.2017, Annabel Kristerson — 26.10.2017

POISID: Karl Tamm — 06.12.2016, Ken Vilimäe — 19.12.2016, Lennart Jürimäe — 20.01.2017, Kaur Noorma — 04.03.2017, Martin Mattias Kinnas — 03.03.2017, Rannar Köllamõts — 09.03.2017, Andreas Bogdanov — 02.04.2017, Ralf Ojamaa — 04.04.2017, Alex Kollom — 11.04.2017, Gustav Edela — 14.04.2017, Norbert Pettai — 21.04.2017, Aleksander Laanemaa — 18.05.2017, Karlos Anton — 26.05.2017, Hugo-Kristofer Hillermaa — 28.05.2017, Mairo Männiste — 25.07.2017, Robin Juur — 31.07.2017, Kenneth Oras — 12.10.2017

Pidulikule vastuvõtule oli kutsutud 37 uut vallakodanikku

Hõbelusikapäeval osalenud pisipõnnid emade-isadega. Foto: KAI TOOM

Õpetaja Anne Kasesalu-Roops — Eesti Kooriühingu aastapreemia nominent

Kategoorias aasta dirigent-muusikaõpetaja on üheks Eesti Kooriühingu aastapreemia nominendiks Nõo Reaalgümnaasiumi õpetaja/dirigent Anne Kasesalu-Roops (35). Õnnitleme!

Kooriühingu aastapreemiate gala toimub 20. jaanuaril Estonia kontserdisaalis, kus kuulutatakse välja 2017. aasta laureaadiid.

Oleme Annet näinud igal meie suuremal peol ja üritusel ikka kooride ees seismas ja oma laululastega muusikalist tervitust toomas.

Saame Annega leheveergudel lähemalt tutvavaks:

„Olen pärit Võrumaalt Haanjas. Olen lõpetanud põhikooli Haanjas ja Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi, samuti Võru muusikakooli.

Pärast gümnaasiumi lõpetamist suundusin õppima Tartu Ülikooli Õpetajate Seminari, mille lõpetasin 2008. aastal magistrikraadiga muusikaõpetaja erialal (kõrvalerialaks oli huvijuht).

Muusikaga olen tegelenud väikesest peale. Aga kui aus olla, siis pärast gümnaasiumi lõppu läksin muusikaeriala õppima mõttega, et olen ühe aasta ja siis vaatan, mis edasi saab. Seltskond oli

aga nii vahva, et kuidagi ei tahtnud enam eriala vahetada. Eks õpingud läksid suhteliselt keerukalt — kerge koolis ei olnud.

Nõo Reaalgümnaasiumis töötan alates 2008. aastast, Nõo Põhikoolis alates 2017. aasta jaanuarist.

Gümnaasiumis annan muusikaajaloo tunde ja olen segakoori dirigendiks.

Põhikoolis on mul 4.–9. klassi muusikatunnid ja koorid (mudilas-koor, poistekoor, lastekoor).

Enne Nõo Põhikooli töötasin peaaegu 10 aastat Põlvamaal Vastse-Kuuste Koolis. Vastse-Kuustes juhatasin ka kohalikku segakoori ning muidugi ka kooli koore.

Oma kooridega olen alati osa võtnud kõigist üld- ja koolinoorte laulupidudest. Nii ka viimasel korral. Kuna olen Võrumaa juurtega, siis alati on vähemasti minu täiskasvanute lauljate koorid kohal olnud murdekeelsel laulupeol Uma Pido. Sellisel laulupeol olen mitmeid kordi ka üldkoore juhatanud.

Mul on ka päris oma naiskoor! Selleks on Luunja laulukoor Jõeõed (35 lauljat). Väga aktiivne ja vahva seltskond! Jõeõed on alati kohal, olgu selleks üldlaulu-

peod, väiksemad laulupeod või kohalikud esinemised. Aga nendega oleme ka kaugemal käinud, näiteks Venemaal. Läinud suvel käisime rahvusvahelisel festivalil Makedoonias.

Minu töös muusikaõpetajana on natukene eeskujuks olnud oma kooliaegsed muusikaõpetajad. Nende töö tundus põnev ja vaheldusrikas.

Täna sel päeval ei ole kerge koolis töötada, kui tahad ringe, koore jne juhendada. Õpilastel on väga palju hobbisid ja tahetakse kõike jõuda, aga reaalne pilt on see, et igale poole ikka ei jõuta. Nii on näiteks gümnaasiumikoor sügisel alati hästi suur, kevadeks tahab aga vägisi kokku kuivada, sest lihtsalt väsitakse. Aga igal sügisel uuesti uue hooga...

Põhikoolis teeb kurvaks see, et lapsed tunnis lihtsalt laulda väga ei taha. Kas kardetakse või mis see on, ei tea...

Aga alati on igas klassis ka mõni särasilmne noor, kes teeb kaasa innuga ja huvitub asjast, mis mõjub ka endale motiveerivalt."

Anne on abielus, peres kasvab kolmeaastane Edward.

MILVI PENZA

Noored autorid kirjutavad

Vabariiklikul kirjandusliku loomingu konkursil „Minu Eesti 100 aasta pärast“ esines väga edukalt Nõo Reaalgümnaasiumi 11.c klassi õpilane Sara Lota Tars, kes saavutas I koha Tartu maakonna arvestuses.

Õpilase juhendajaks oli Nõo Reaalgümnaasiumi eesti keele ja kirjanduse õpetaja Ruth Maal. Palju õnne!

Juuresoleva konkursitöö kaudu on ka meie lugejatel võimalus aimu saada, mil määral meie tänapäeva noored usuvad tehnikamaailma imedesse ja kuidas on lood nende kodumaa-armastusega.

SARA LOTA TARS: „Olen Nõo Reaalgümnaasiumi 11.c klassi õpilane. Elan Ülenurme vallas Külitses. Oma kooliteed alustasin Tartu Kesklinna Koolis, mille lõpetasin 2016. aastal. Ennast iseloomustaksin tööka ja sihikindlana ning kohusetundliku ja ausana. Olen õpihüline ja uute teadmiste ning tegevuste proovija.

Nõo Reaalgümnaasiumi 11.c klassi õpilane Sara Lota Tars

Vabal ajal tegelen Teaduskoolis osalemisega, raamatute lugemisega, reisimisega, kookide küpsetamisega ja sulgpalli mängimisega. Lisaks meeldib mulle veel aega veeta koos

oma Pärsia kassi ja Chihuahua kutsikaga. Minule on oluline perekond ja sõbrad, uued teadmised. Minu pikaajaliseks sooviks on tulevikus õppida ja töötada meditsiinivaldkonnas.

Minu Eesti 100 aasta pärast

Eesti on minu ja paljude teiste eestlaste kodumaa, mida me austame ning püüame kaitsta ja säilitada. See on väga väike riik, kuid tal on rikkalik loodus. Siin on soid, metsi, niite, meteoriidikraater ja suuri linnu. Minu ettekujutuses võiks kõik nimetatu olla saja aasta pärast säilinud ja meie kodumaa peaks olema sama särava ja puhta loodusega nagu praegu.

Praegune ajastu on tuntud tehnikaajastuna. Igal aastal leiutatakse ja ostetakse miljardeid, kui mitte miljardeid elektroonikatooteid. Eeldan, et sajandi möödudes on see asjaolu muutunud veelgi tavapärasemaks. Eesti on muutunud tuntud tehnika-riigiks ja meid, eestlasi, koristavad ja teenindavad robotid. Meie kodud on muutunud nutikodudeks, maja tervitab sisenėjaid ja lahkujaid, köök valmistab meile söögi vastavalt tellimustele ja robot koristab meie järele. Enamik eestlasi elab maal oma kodus, mis on ümbritsetud suure aiaga, kus robotid hoiavad ja säilitavad meie ilusat loodust.

Saja aasta pärast on meie loodust reostavad autod kadunud ning kasutatakse loodussõbralikku õli kütuse asemel. Autod sõidavad ise ning on väga turvalised. Autoavarisiid ei juhtu ning inimesed ei saa autode tõttu viga. Kadunud on tavapärase ühistransport (laevad, trollid, bussid, trammid jne), säilinud on ainult lennukid, kuid need on läbinud suure muutuse. Bussipeatuse asemel on igal tänaval vähemalt üks lennupeatuse. Lennukid on väikesed ning läbivad paari minu-

tiga vajalikku vahemaa.

Tulevikus on meditsiin väga arenenud. Paljud inimesed ei jää kunagi haigeiks ning surevad alles väga kõrges eas. Paljud haigused on ravitavad tänu vaktsiinidele, ravimitele ning laseroperatsioonidele. Elundidoonorluses ei pea enam kasutama teiste inimeste organeid, vaid kasutatakse tehisorganeid. Selle tagamiseks vajamineval hetkel igale inimesele sobivad ja vajalikud elundid ning välistatakse probleem, et tekivad tüsistused.

Pangakaarte, ID-kaarte ning passe enam ei eksisteeri. Inimese pangakontot ning identiteeti on võimalik tuvastada sõrmejälje abil. Kaubanduskeskused on suured ning seal on väga palju tooteid, kuid inimesed ei pea enam tunde kaubanduskeskusesse minema, vaid kasutatakse tehisorganeid. Selle tagamiseks vajamineval hetkel igale inimesele sobivad ja vajalikud elundid ning välistatakse probleem, et tekivad tüsistused.

Kõige suurem muutus on toimunud koolidega. Koolis käiakse nüüd virtuaalmaailma abil kodust lahkumata. Igas kodus on üks ruum, kus on suur virtuaalne tahvel. Iga koolipäeva alguses ilmub tahvile virtuaalne õpetaja, kes hakkab last individuaalselt õpetama. Lapsed ei pea enam kirjalikult vihikusse kirjutama, vaid nutiseadmete abil sisestavad nad teksti sekunditega virtuaalsesse konspekti. Koolis toimuvad ikka kontrolltööd, kuid nende eest hindeid ei panda. Virtuaalsed õpetajad arvestavad õpilase tunnist osavõttlikkust ning aine mõistmist. Samuti on lihtsustunud õppimine, näiteks geograafias riike õppides paneb õpilane silmade ette prillid ning tekib tunne nagu ta lendaks, prillidega alla vaadates näeb laps riike ja nende pealinnu. Niisamuti on ka ajalooga, õpilased satuvad ajas tagasi ning näevad, milline oli elu vanasti.

Digiajastule vaatamata vajavad inimesed siiski ka sotsiaalset suhtlust. Seega on tavapäraseks saanud laupäevased ja pühapäevased kokkutulekud. Kogu maakonnarahvas koguneb suurde keskusesse ning inimesed suhtlevad ja vahetavad omavahel muljeid möödunud nädalast.

Saja aasta pärast on Eesti kõvasti muutunud ning muutus on toimunud positiivses suunas. Eestist on saanud tehnikariik, kus inimeste elu on muutunud väga lihtsaks ja mugavaks ning lõpetatud on maailma reostamine. Tahaksin kindlasti ka saja aasta pärast elada Eestis.

Osa Nõo Reaalgümnaasiumi segakoorist laulupeol 2017 suvel. Ees vasakul koorijuht Anne Roops-Kasesalu.

Oma inimeste heaks

Kiire aastalõpp on möödunud ja elutempo on tasapisi tavarütni minemas. Aeg on korraks maha istuda ja meenutada, mida positiivset on meil kaasa võtta eelmisest aastast ning mida head on loota alanud aastast.

Eks poliitikasse minnakse ikka sellepärast, et midagi oma inimeste heaks ära teha. Alati ei õnnestu kõik kohe ja tihti tuleb mõne vajakiku, olulise ja hea asja eest võidelda aastaid või isegi aastakümneid. Pean tunnistama, et viimase paaril aastal on mitmend minu jaoks olulised otsused tulnud kiiremini, kui oleksin uskunud, aga üks on rohkem ka higi valatud, et need otsused saaksid riigikogu saalis seadusteks. Eks selle tõestuseks ole ka Eesti suurima uudisteportali Delfi poolt läbi viidud riigikogu liikmete aktiivsustabelis hõivatud viies koht (koalitsioonipoliitikutel hulgas esimene).

Eelmist aastat meenutama hakates tunnen ma oma mehena Toompeal uhkust kahe valla iseseisvaks jäämise üle. Nendeks on Luunja ja Nõo vald. Te soovisite jääda iseseisvaks hoolimata kehtestatud inimeste piirarvule. Miks ma võitlesin teie iseseisvuse eest? Mõlema valla puhul on tegemist Tartu linna külje all asuvate valdadega, mille elanike arv on iga-aastaselt suurenenud ning olen kindel, et lähiaastatel saate need nõutud 5000 inimest täis. Samuti andis üle 90 protsendi teie valla elanikest küsitlusel oma toetushääle just iseseisvana jätkamisele. Ka vallaesindajatega suhtlemine kinnitas seda igati. Valla iseseisvuse eest võitlemisel oli näha, et teil on tugevad eestvedajad ja ühtne kogukond. See oli väga tugev põhjus, miks tuli teie valla eest lõpuni seista.

Möödunud aasta kasvatas tänu tulumaksutagastusele üle 8000 tartumaalase sissetulekut. Viimastel Riigikogu valimistel lubas Isamaa ja Res Publica Liit viia maksuvaba tulu kasvu 500 euron. Selle lubaduse eest olame seisnud sirge seljaga ning valitsejate üsaldus sai tasutud. Kui 2016. aastal maksis isegi 430-eurose alampalga saaja riigile 50 eurot tulumaksu kuus, siis eelmisel aastal maksis riik töötavatele inimestele tulumaksu tagasi. Sõltuvalt sissetuleku suuruselt laekus inimeste kontodele kuni 709 eurot. See oli esimene, kuid kindel samm IRLi poliitikat vähendada tavaliste töötavate inimeste tulumaksu.

Tartumaal taotles tulumaksutagastust 8070 inimest — see on iga kaheksateistkümnnes inimene. Maksimaalse tagasimakse said need, kelle brutopalk oli 480 eurot, suurema sissetuleku puhul hakkas tagasimakse summa laugelt kahanema ja jõudis nulli 650 euro suuruse brutopalga juures.

Keskmine tagasimakse tulumaksutagastust taotlenud tartumaalase-

le oli 350 eurot, mis teeb maakonna peale kokku üle 2,8 miljoni euro. See suurendas oluliselt tuhandete perekondade turvatunnet ja otsustamisvabadust.

Lasterikkad pered said täiendava toetuse.

Eelmise aasta 1. juulist lisandus praegusele lapsetoetusele (esimese kahe lapse eest 2018. aastast iga lapse kohta 55 eurot, 2019. aastast 60 eurot ja iga järgneva lapse eest 100 eurot) lasterikka pere toetus. See tähendab, et kui peres on kolm kuni kuus last, annab riik juurde veel 300 eurot kuus. Kui peres on seitse või enam last, annab riik juurde 400 eurot kuus.

Ühe minu lubaduse, **lasteaia-õpetajatele kooliõpetajatega võrdne palk**, täitmise on saanud alguse — eelmisel aastal eraldas riik kohalikele omavalitsustele täiendavalt raha, et tõsta lasteaiaõpetajate palk 2017. aasta septembrist vähemalt 80 protsendini ja 2018. aastast vähemalt 85 protsendini kooliõpetajate palga alammäärast. Järgmise sammuna on oluline, et omavalitsused tõstaksid ka abiõpetajate ja ülejäänud haridus-asutustes töötavate inimeste palkasid.

Suurem tugi laste sünnile ja kasvatamiseks.

Minu jaoks on alati oluline olnud, et Eesti noortel oleks suurem kindlustunne peresid luua ja lapsi kasvatada. Üheks kaitsvaks sammuks oli elatistraha skeemi loomine, mis annab täiendava kindluse üksikvanematele. Lapsi, kes elavad ainult ühe vanemaga, on Eestis 56 000. Neist iga neljas perekond on selline, kus üks vanematest ei maksa lapsele elatistraha. Fondi loomisega on tagatud, et võlglaste lapsed saavad iga kuu vähemalt 100 eurot kätte.

Väga oluline on eakate inimeste toimetulek ning pensionid.

Eelmise aasta esimese juuli toi eakatele ammuoodatud lubaduse täitmise, selleks on mitterahaline hambaraviteenus. Üle 63aastased kindlustatud isikud, kellel mitterahalise hüvitise kehtestamisel tekib kolme aasta kohta õigus kõrgendatud määras hüvitisele kuni 255 eurot (85 eurot iga aasta kohta).

Veel üks minu lubadus sai täidetud — minu eestvedamisel kehtestati sellest aastast **üksil elava pensionäri toetus** summas 115 eurot. Seda toetust makstakse kord aastas, oktoobrikuu algul, ja selle eesmärk on suurendada pensionäri majanduslikku iseseisvust ja vähendada vaesust. Lisaks üksil elavatele pensionäridele on õigus saada üksil elava pensionäri toetust ka hooldekodude elanikel ja eestkostjatel-eestkostetavatel.

Eelmisel aastal tegime ettevõtte-

jate heaks mitu olulist otsust.

Taastasime põllumajanduse sise-riiklikud üleminekutoetused maksimaalses lubatud mahus. 2017. aastal maksti põllumeestele siseriiklike üleminekutoetusi 19,9 miljonit eurot ja sellel aastal 18,4 miljonit eurot. Möödunud aasta 1. septembrist kadus kuni kahe aktsionäriaga aktsiaseltsidel auditeerimise kohustus. Tänu enne jaanipäeva vastuvõetud riigihanke seadusele muutus riigihanke korraldamine paindlikumaks, kiiremaks ja paremaks. Vähenesid ettevõtjate halduskooormused, suurenesid alltöövõtjate õigused ja täienesid hankijate võimalused parima hanketulemuse saavutamiseks. Hoidsime ära e-arvete tasuliseks muutumise. 1. jaanuar tõi FIE-dele äriühingutega osaliselt sarnase maksukeskkonna, mis muudab selle praegusega võrreldes soodsamaks ja laiendab FIE-de sotsiaalseid tagatisi ja soodustusi. Samuti on tööandja kulud töötaja tervise edendamiseks ja sportimiseks kuni 100 euro ulatuses kvartalisi ühe töötaja kohta vabastatud erisoodustumaksust ning võimalus luua väikeettevõtjatele mõeldud ettevõtluskonto. See on bürokraatiavaba ning soodne ettevõtlusvorm, mida saavad kasutada väikeettevõtjad, kelle tulu ei ületa 25 000 eurot aastas.

Sellest aastal jääb veelgi rohkem raha kätte.

2018. aasta jaanuarist on kõigil inimestel, kes teenivad alla 1200 euro, **500 eurot maksuvaba tulu**. See tähendab, et keskmist palka saavate inimeste pangaarvele laekub sellel aastal iga kuu 64 eurot rohkem kui sel aastal. Kahe töötava vanemaga pere kohta tähendab see aastas pea 1500 eurot suuremat sissetulekut kui praegu. Samuti saavad käesolevast aastast kõik täiskasvanud ravikindlustusega inimesed aastas **40 eurot hambaravihüvitist**, kusjuures patsient ise tasub vähemalt 50 protsenti arvest.

See aasta toob meie eakatele mitmeid rõõmusõnumeid.

Üks vana lubadus saab täidetud! Alates 2018. aastast hakatakse igakuiselt maksma **vanemapension** — pensionilisa laste kasvatamise eest. Täiendavat pensionilisa on ühe aastahinde suuruses (aastahinde väärtus on 5,767 eurot) iga lapse eest, keda on kasvatatud vähemalt kaheksa aastat. Täiendava pensionilisa saamiseks ei pea esitama avaldust. Nendele, kelle pension on määratud enne 01.01.2018 ja kes saavad pensioniõiguslikku staaži või pensionilisa iga üleskasvatatud lapse kasvatamise eest kahe aastahinde suurus, arvutatakse pensionile juurde täiendav pensionilisa automaatselt. Uued pensionärid saavad täiendava pensionilisa juurde pensioni esmakordsel määramisel.

Näide: Kui inimesele on määratud vanaduspension ja ta saab kolme lapse kasvatamise eest pensioniõiguslikku staaži kaks aastat iga lapse kohta, siis arvutatakse tema pensio-

nile juurde täiendav pensionilisa iga lapse eest 5,767 eurot ehk kolme lapse eest kokku 17,30 eurot (3x5,767).

1. jaanuarist on senise 416 euro asemel kuni 500eurone vanaduspension tulumaksuvaba!

Uus aasta toob ka täiendava ravimihüvitise — kui tasutud summa ambulatoorseks raviks vajalike ja ravimite loetellu kantud ravimite ostmiseks kalendriaastal on 100–300 eurot, hüvitatakse 50 protsenti ja üle 300 eurot ületavalt osast 90 protsenti. Pensionid peavad suurenema kooskõlas palkade kasvuga ja järgmise aasta aprill toob **6,3protsendilise pensionitõusu**.

Praegu on ettevalmistamisel seaduse eelnõu, mis toob pensioniseaduse muudatuse — lõpuks saab õiglus võidule, et iga täiskohaga töötatud aasta eest saab vähemalt ühe pensioniaasta koefitsiendi.

Minu eestvedamisel võeti riigikogus vastu seadusemuudatused, millega ühendati 2016. aastast okupatsioonirežiimide poolt represseeritutele mõeldud tervise taastamise toetus ja sõidusoodustusi ühtseks toetuseks suurusega 192 eurot aastas. Seaduse vastuvõtmise tulemusena ei ole vaja enam esitada kuldokumente. **Käesolevast aastast on represseeritute ja Eestist sunniviisiliselt tuumakatastroofi tagajärgi likvideerima saadetud isikutele hea uudis — toetus tõsteti 230 euron.**

Sellest aastast **suureneb maakondliku ühistranspordi rahastamine** 13 miljoni euro võrra, mis võimaldab soovi korral luua alates 1. juulist tasuta maakondliku ühistranspordi. Uuest aastast kehtestatakse täiendav **riigipoolne noorte huvihariduse toetus** 15 miljonit eurot ja **ujumise algõppe toetus** 1,2 miljonit eurot ning eraldatakse kohalikele omavalitsustele arvestuslikult **250 eurot iga matusejuhtumi kohta**.

See on vaid üks väike osa nendest otsustest, mis parandavad meie inimeste elujärge ja mille eestvedamise juures ma olen olnud, aga lisaks sellele on minu jaoks oluline, et meie erakonna eestvedamisel loobus koalitsioon ka uutest maksudest — panditulumaksu ja magusamaksu kehtestamisest ning vähendasid alkoholiaktsiisi tõusu poole väiksemaks. Soovin teile kõigile tugevat tervist, kordaminekuid ja meeldivaid kohtumisi!

[aivar.kokk@riigikogu.ee](#)

AIVAR KOKK
Riigikogu maaelukomisjoni esimees, IRL

Korteriomandi- ja korteriühistuseadus — kellele ja milleks?

2018. aasta esimesest päevast jõustus Korteriomandi- ja korteriühistuseadus (edaspidises tekstis Seadus).

Uue seaduse kohaselt hakkab kõigi korteriomandite majandamine toimuma iseseisva juriidilise isiku — korteriühistu — vormis, mis seaduse jõustumisel tekib koos korteriomandite loomisega. Olemasolevatele korteriomanditele, mille majandamine toimus eelmisel aastal korteriomanike ühisuse vormis, löi riik ise korteriühistu.

Paljude inimeste ellu toob automaatselt loodud korteriühistu uusi kohustusi ja õigusi, mida tuleb tundma õppida ja täitma hakata. Esiteks pole korteriühistud enam mittetulundusühingud ega ka vabatahtlikud ning mingeid muudatusi tuleb ühistutel igal juhul ette võtta. Paljud, kes pole siiani korteriühistu liikmed, kardavad mitmesuguseid repressioone — trahvimist, kohtu alla andmist ja halvima variandiina isegi korterist ilmajäämist. Midagi sellist kindlasti ei juhtu, küll lisanduvad nende ellu teatud piirangud ja sundused, mis või-

vad inimese jaoks olla ebamugavad, aga samas ka edasist elu lihtsustada ja kergendada.

Milliseid õiguseid saab juurde korteriühistu?

Sarnaselt eelmisele seadusele on korteriühistul õigus nõuda korteriomanikelt kommunaalkulude ning kaasnevate kulude tasumist. Kui aga ühistul tekib vajadus nõuete rahuldamiseks korteriomand sundmüüki panna, siis uue Seaduse järgi rahuldatakse kõigepealt korteriühistu nõue ning pärast seda hüpoteegipidaja ehk enamasti panga nõue. Seega paraneb oluliselt korteriühistu võimalus saada osa korteri müügist saadavast rahast võlgade katteks.

Siinkohal paneb Seadus paika ka n-õpiirid, millises ulatuses ühistu seda teha võib. Nimelt on korteriühistul õigus eeljärgjekorras korteri müügi arvelt summale, mis on võrdne korteri ühe aasta kommunaalkulude ehk korteriühistu arvete kogusummaga. Samas ei saa see summa ületada 5% müügininnast. Kui nõue on suurem, siis on korteriühistul õigus selle tasumist nõuda üldkorras ehk nii nagu seda sai teha eelmise seaduse järgi.

Toon paar näidet:

Näiteks on korteri eelmise aasta arvete kogusumma 2000 eurot. Panga kasuks koormatud hüpoteegiga korter müüakse täitemenetluses 60 000 euroga. Kuigi 5% müügist oleks 3000 eurot, on pandiõiguse summa 2000 eurot ehk aasta kulude summa. Kui aga sama arvete kogusummaga korter müüakse 30 000 euroga, siis on pandiõiguse summaks kõigest 1500 eurot, olgugi et arvete summa on 2000 eurot.

Milliseid muudatusi toob uus seadus kaasa korteriühistuga majadele?

Seaduse jõustumisel olemasolevad korteriühistud jätkavad oma tegevust, nendele põhimõttelisi muudatusi ei toimu. Alles jääb nii korteriühistu nimi (ka selline nimi, mis ei sisalda aadressi) kui ka põhikiri. Uus seadus ei too kaasa vajadust põhikirja muuta, samas võiksid kõik korteriomanikud oma ühistu põhikirja siiski värskelt pilguga üle vaadata, sest praegu leidub neis sageli sätteid, mis ei ole kooskõlas ka kehtiva õigusega.

Milliseid muudatusi toob uus seadus korteriühistuta majadele?

Kõigis nendes majades, kus korteriomanikud 2018. aasta alguseks ise korteriühistut ei moodustanud, loodi automaatselt seadusjärgne korteriühistu. See tähendab, et korteriühistute registripidaja avas registris uue korteriühistu registrikaardi, millel on kirjas korteriühistu nimi ja mis on seotud kinnistusraamatus sama kinnisasja korteriomanditega. Sellise korteriühistu nimeks sai kinnisasja aadress koos täiendiga „korteriühistu“.

Seadusjärgse korteriühistu loomisega ei määratud sellele automaatselt juhatase liikmeid, see ülesanne jääb ikkagi korteriomanikele endile. Kui korteriomanikud on Seaduse alusel ametisse nimetanud valitseja, siis esialgu jätkab see valitseja tegevust. Kui valitseja on füüsiline isik, loetakse ta korteriühistu juhatase liikmeks. Kui valitsejaks on juriidiline isik, siis loetakse ta korteriühistu valitsejaks.

Korteriühistu valitseja on juriidiline isik, kes tegutseb korteriühistu juhatase asemel. Senisega võrreldes on see uus võimalus, mis sobib neile

külaseltside tegemisi

Sügistalvised tegemised Meeri Seltsimajas

Uue aasta alguses vaadatakse ikka tagasi ja veidi ka ettepoole. Eelmisel sügisel toimusid Meeri seltsimajas järjekordsed koolivaheaja õpitoad. Robotitöö õpitoad sai tutvuda roboti osadega, nende ehitamisega ning oli võimalus programmeerida robotit lahendama mõnd ülesannet. Samuti sai läbida robotiga labürinti. Koostöös Nõo Noortekeskusega jõudis meieni ka filmifestival „Kino maale“. Filmivaatamise programm oli mitmekesine ning filme jagus nii suurtele kui ka väikestele. Kõikide eriliseks lemmikuks on kokkamise õpituba ning omavalmistatud snäkid koos filmivaatamise ja mõnusa seltskonnaga on ikka väga lahe.

Koolivaheaja lõpetuseks ehtisime juba teist aastat järjest seltsimaja ette helkuripuu. Kui leiad, et riietel pole helkurit, siis võid julgelt helkuri puult võtta ja kui sul helkureid üle, siis tule ja riputa teistele.

Sügisel tegelesime ka ehitustööga — soojustatud said seltsimaja välisseinad. Seda projekti toetas kohaliku omaalgatuse programm. Suur tänu kõigile toetajatele ja abilistele, kes vabatahtlikuna kaasa löid, aitasid nõu ja jõuga ning andsid oma panuse selleks, et toas oleks soojem ja parem olla. Aitäh teile!

Oktoobrikuus osalesime Olustvere kohaliku toidu laadal — hoidiste messil. Sellel aastal koordineeris hoidiste messi Kodukant Tartumaa, kelle kutsel võtsid hoidiste messist osa ka meerikad. Laadameeleolu lõi Karl Madis ning päeva juhtis Venno Loosaar. Toimus suur toidugala ning künnivõistlus, mekkida sai üle 200 hoidise. Meeri seltsimaja pakkus maitsta hoidiseid, mida ise tegime sissekeedukursuse raames. Messil hinnati hoidiseid kolmes kategoorias — soolane, magus ning ahhaa-elamust pakkuv hoidis. Soolase kategoorias tõsteti esile Kõrveküla Maanaiste seltsi Miina poolt valmistatud uba hapus leemes. Magusa poolelt võitis külastajate poolehoidu Viljandi kutseõppekeskuse astelpaju-kookosemoos ning ahhaa-elamust pakkust MTÜ Tuhalaane takjajuure keedis ebaküdooniaga. Ka Meeri hoidistele jagus kiidusõnu ja huvilistele jagasime ära hulgaliselt hoidiste retsepte.

Aasta lõpetasime advendikontserdiga, mis on aastate jooksul omandanud teatud kvaliteedimärgise. Lisaks Nõo kiriku meesansambli suurepärasele esitlusele saime nautida imetabast viulimuusikat. Selle eest suur tänu Kristin, Mirtel, Indrek, Uku, Ellen, õp Triinu, Ebe ja Kristel Eeroja-Põldoja. See soe ja südamlük kontsert tegi hingele pai ning õpetaja Mart Jaanson juhendamisel lõpetasime kontserdi ühislaulmisega. Suur tänu Elurõõmule, kes hoiab traditsiooni ning hoolitses selle eest, et kontserdi lõppedes oleks ikka laul koorene lõhesupp.

Millised on aga plaanid uuel aastal? Aasta alguses toimub koostöös Tartumaa Lasterikastega riiete ja jalanõude jagamine. Vastu võib tuua ka puh-taid seisma jäänud riideid-jalanõusid. Saates oma soovid eelnevalt e-postile meeriselts@gmail.com, komplekteerime ka koti valmis, millele tuleb ainult järgi tulla. Sellist riiete ja jalanõude jagamist oleme plaani võtnud teha iga kvartal. Alustame 13. jaanuaril algusega kell 11, järgmine kord jagame riideid seltsimajas 05. mail.

24. veebruaril ootame päikesetõusul kõiki vabariigi aastapäeva lipuheiskamisele.

2018. aastal peame oma vabariigi 100. sünnipäeva. Sünnipäevalapsele tehakse ikka kingitusi ja ei kaldu ka meie sellest traditsioonist kõrvale. Kingituse tegemiseks palun appi Sind, armas Meeri küla elanik. Meie sünnipäevakingiks on külapäeval esitletav fotonäitus „Mina ja Meeri“.

Näituse kokkupanemisel saavad kaasa lüüa kõik meerikad. Mõtle palun, mis on see oluline sündmus, koht, inimene, ese, mis on Sulle jätnud sügava jälje ja mida Sa soovid teistega jagada. Mis on see üks asi, mida Sa soovid välja tuua, mis aitas Sind kujundada selliseks nagu Sa täna oled või muutis Sinu kodukohta — Meeri küla. Räägime need lood ka teistele.

Saada meile oma lugu koos fotoga e-postile meeriselts@gmail.com. Kirjale lisa juurde oma andmed ning kirjeldus, kuidas oled seotud Meeri külaga.

Imelist 2018. aastat teile! Meie tegemisi saad jälgida meie kodulehelt www.meerikas.eu ja FB-st Meeri küla grupi alt. Kohtumiseni Meeriil!

ANNELI SAARJA

tasub teada

korteriomanikele, kes ei soovi oma maja haldamisega tegeleda. Valitseja valimisele, tegevusele ja vastutusele kohaldatakse korteriühistu juhatase kohta sätestatud. Valitseja peab igale korteriühistule määrama füüsilisest isikust majahalduri, kellel on kinnisvarahalduri või korterelamuhalduri kutsetunnistus.

Seadusjärgsel korteriühistul ei ole esialgu põhikirja. Kui korteriomanikele see sobib, st ei soovi ta seaduses sätestatud erinevaid reegleid kehtestada, siis on ilma põhikirjata tegutsemine täiesti võimalik, sest Seadus ei nõua korteriühistult põhikirja olemasolu.

Keda uus seadus ei puuduta?

Esiteks ei puuduta Seadus kinnisasja tavalisi kaasomanikke ja seda ka siis, kui on sõlmitud kaasomandi kasutuskorra kokkulepe selle kohta, et iga kaasomanik kasutab hoonest kindlat osa (korteri). Selliste omanike suhted reguleerib jätkuvalt asjaõiguseadus.

Teiseks ei puuduta uus seadus reaalsadeks jagatud hoonete omanikke. Sellised hooned on eelkõige

ridaelamud, kus iga ridaelamuboks on eraldi kinnisasi ja puudub kaasomandi osa.

Kolmandaks ei puuduta uus seadus hooneühistuid ja nende liikmeid. Hooneühistu on tulundusühistu, mille liikmed kasutavad hooneühistule kuuluvat hoonet. Eelkõige tegutsevad sellises vormis endised garaažiühistud.

Majades, kus on kuni kümme korteriomandit, on uue Seaduse jõustumisel võimalus otsustada, kas valida korteriühistule juhatus, valitseja või tegutseda ilma juhatus või valitsejat kuuluvat hoonet. Viimati nimetatud viisil juhitud ühistu saab pidada raamatupidamist kassapõhiselt ega pea esitama majandusaasta aruannet.

JANAR SAVIIR
kohalik Domus
Kinnisvara konsultant

Nõgiaru lasteaia vanemate näitetrupp

LASTENÄIDEND

VÕLUPIPARKOOK

LUKE KÜLAKESKUSES

27. jaanuar
kell 18:00

TULE KOGU PEREGA

Osades:
Ahti Sprenk
Elja Varik
Ivo Truus
Joel Urvast
Julia Urvast
Kerli Viinalass
Liina Aan
Maarja Tael
Mari Nellis
Õlle Holm

Muusika Ragne Meier

PRII SISSEPÄASI

EELK NÕO PÜHA LAURENTSIUSE KOGUDUSE TEATED

R, 19. jaan kl 16.00 Pühapäevakoolitund Luke raamatukogus
P, 21. jaan kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud
R, 26. jaan kl 12.00 Piiblitund Külaaseme külas
R, 26. jaan kl 19.30 Taizé-õhtu kirikus
T, 30. jaan kl 15.30 Piiblitund Nõgiaru raamatukogus
P, 4. veebr kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud
T, 6. veebr kl 16.00 Piiblitund Luke raamatukogus
P, 11. veebr kl 11.00 Jumalateenistus
K, 14. veebr kl 18.00 Palvapäeva jumalateenistus. Armulaud
R, 16. veebr kl 12.00 Piiblitund Külaaseme külas
R, 16. veebr kl 19.30 Taizé-õhtu kirikus
P, 18. veebr kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud
T, 20. veebr kl 16.00 Piiblitund Nõo hooldekodus
K, 21. veebr kl 12.00 Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
L, 24. veebr kl 12.00! Eesti Vabariigi 100. aastapäeva jumalateenistus. Laulavad koorid

EELK Nõo Püha Laurentsiuse kogudus
Tartu tn 2, 61601 Nõo Tartumaa, reg nr 80210421
A/a EE23 1010 1520 0609 1003 (saaja: EELK Nõo Kogudus)

ANNETUSED KIRIKU JA KÕRVALHOONE RESTAUREERIMISEKS:
A/a EE11 2200 2210 5844 2062 (saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus)

Juhatuse esimees Madis Kanarbik, tel 504 6570;
e-post madis.kanarbik@gmail.com
Koguduse õpetaja Mart Jaanson, tel 745 5195 (kantseleis),
749 3344 (kodus), 5661 1443; e-post mart.jaanson@eelk.ee
Koguduse veebilehekülj www.nookirik.ee

Õpetaja kõnetund kiriku käärkambris kolmapäeval ja reedel kl 9.30–11.30

 Paju Pagar OÜ
ETTETELLIMISEGA

- ☐ Magusad ja soolased kringlid
- ☐ Magusad tordid ja võileivatordid
- ☐ Prinditud suhkrupildid

Tellimine tel 5558 1450, pajupagar@neti.ee, Paju 11, Nõo alev
<https://pajupagar.wixsite.com/pajupagar>

 [pajupagar](https://www.facebook.com/pajupagar)

 Anne-Ly Koogikoda
(Anikrus OÜ)

Magusad tordid-koogid
Väikekoogid ja muffinid
Söödavad tordipildid

Arveldamine: arve alusel ülekandega ja sularahas
Magusanumber 5662 7335, e-post anikrus.ou@gmail.com

 Anne-Ly Koogikoda Aadress: Meeri tn 17, Nõo, Tartumaa
<http://annelykoogikoda.weebly.com/>

OHTLIKE PUUDE RAIE,

kruntide puhastamine puudest, võsast, saetööd,
kändude freesimine, viljapuude hoolduslõikus jpm.

www.2arboristi.ee, tel 5818 5222

Seto laulukoor ILOLANG kutsub!

Meie 5. aastapäeva pidu

10. veebruaril kell 12

Nõo kultuurimajas

Leelokoor ILOLANG kutsub kõik
setosid ja seto kultuuri huvilisi -

OLETE OODATUD!

Osasaamine tasuta!

EESTI 100 HEINO KIHK

MARIA SIBERIMAAL

Nõo Kultuurimajas
17.veebrauvaril 2018
kell 17.00

Näitetrupp ATINA

Lavastaja Anita Pavlova

Pilet 5€

Loits-Tiiu Lumberg
Laulud-Armilde Luik

Reedel, 19. jaanuaril kell 16.00
alustab Luke raamatukogus tööd

EELK Nõo koguduse PÜHAPÄEVAKOOL.

Oodatud on kõik lapsed. Tunde viib läbi Imbi Tanilsoo.
Täpsemat infot saab koguduse õpetajalt telefonil 5661 1443.

Firma Soolo Catering
Nõos otsib seoses
töömahu suurenemisega
oma meeskonda
töökat ja energilist
KOKKA.

Info tel 526 5567.

KAEVETÖÖD

Miniekskavaatoriga 3t
Tel. 555 00 792

NÕO KODULOOMUUSEUMIS (VALLAMAJAS)

MILVI KAPAUN

IMELIKUD JA IMELISED SEENED

FOTONÄITUS

VVV matkasari EV 100

Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus kutsub EV 100 aastal loodusesse liikuma ja rahvustraditsioone tundma õppima!
Alustame matkasarja matkadega Eesti 100 sünnipäevakuul — veebruaris!

3. veebruaril kell 11.00 toimub kõikidele huvilistele matkasarja talvine matk, kus liigutakse lume korral suuskadel ja tehakse tutvust talviste rahvakalendripäevadega. Matkatee on erineva pikkusega, et osa saaksid võtta nii väiksemad kui suuremad matkahuvilised. Matkapäev lõpeb traditsioonilise toidu degusteerimisega.

Matkasarja matkad on kingitus Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks ja viiakse ellu koostöös KÜSKi ja EV100 korraldustoimkonnaga.

Matk toimub Vapramäe maastikukaitsealal. Koguneme Vapramäe Loodusmaja juures: <http://www.vapramaja.ee/asukoht/>
Meile saab tulla nii bussi (Vapramäe peatus) kui rongiga (Tõravere peatus), autodega tulijatele on suur parkla.

Registreeri matkale triinu@vvvs.ee või tel 525 4172.
Info: www.vvvs.ee

 Nõo Ilusalong

E-R 10-18 L etetellimisel

Nõo vallamajas
Voika 23 I korrus
7 455 334

- Perejuuksur
- Kosmeetik
- Maniküür
- Pediküür
- Geellakkimine
- Jumestus
- Parafiiniravi kätele
- Depilatsioon
- Kõrva- ja ninaaugu tegemine
- Kinkekaardid

OÜ ETEST PR
ostab
metsa- ja põllumaad.

Tel 504 5215, 514 5215,
info@est-land.ee

 [www. EST-LAND.ee](http://www.EST-LAND.ee)

Laenud inimeselt inimesele

Rahakott.ee